

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Gelderland

Datum : 17 mei 2024

Van : Eric van Kaathoven (SP)

Onderwerp: Aanpak geurhinder

Inleiding

In september 2022 heeft de rechtbank van Den Haag een geoordeeld dat de blootstelling van Nederlanders aan te veel dagelijkse stank (>19.4 *odour units*) een schending van de mensenrechten is (zie o.a. <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2022/09/16/overheid-moet-meer-doen-om-geuroverlast-te-voorkomen>). De rechter oordeelde dat de Wet geurhinder en veehouderij bij een aantal van de betrokken burgers te weinig bescherming biedt in relatie tot artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. In dit artikel staat dat mensen recht hebben op een 'ongestoord woongenot'. De overheid heeft de verplichting het woongenot van burgers te beschermen. Hierover loopt momenteel een beroepszaak.

In april 2024 heeft Provinciale Staten Noord Brabant over dit onderwerp een expertmeeting georganiseerd, en de input hieruit is ook relevant voor Gelderland waar bio-industrie en enkele grote bedrijven genoemd worden als bronnen. Zie: <https://www.milieuklachten.nl/meldingen/geluidsoverlast-en-stankoverlast-in-gelderland.html> en de Atlas <https://www.atlasleefomgeving.nl/thema/schone-lucht/geurhinder>, en <https://ggdgelderlandzuid.nl/wp-content/uploads/2023/03/Geurhinder-rapportage-def.pdf> waarbij als intensieve landbouw en ook industrie als bronnen worden aangewezen. De relevantie van deze input voor Gelderland is bestuurlijk van belang. Omgevingsdiensten werken op geurnormen en geuroverlast in beide provincies samen (zie <https://www.gelderseomgevingsdiensten.nl/nieuws/gedeputeerde-staten-wijzigen-gelders-geurbeleid/>).

In november 2023 is het Brabants onderzoek Geurbelasting en geurhinder van veehouderijen, Update van de blootstelling-responsrelatie, uitgekomen (<https://www.ggdwb.nl/nieuws/veehouderijbedrijven-kunnen-leiden-tot-geurhinder-bij-omwonenden/>). Tijdens de Brabantse expertmeeting heeft een medisch milieukundige van de GGD, tevens onderzoeker in het rapport, de bevindingen van dit rapport toegelicht.

Brabant hanteert men als doel én beleid bij vergunningverlening dat maximaal 12% van de omwonenden in de woonkernen en 20% van de omwonenden in het buitengebied geuroverlast mag ervaren van de intensieve veehouderij. In het rapport uit 2023 werd voor de tweede keer geconcludeerd dat in Brabant de verkeerde geurbelastingsnormen worden gehanteerd. Deze dienen niet 10 en 20 *odour units* te zijn, maar 5 en 11 *odour units*.

Dat brengt de SP-fractie tot de volgende schriftelijke vragen:

1. Kan het college een overzicht geven van het handhavingskader dat omgevingsdiensten gebruiken om geurhinder momenteel te handhaven? In hoeveel gevallen zijn de Gelderse omgevingsdiensten overgegaan tot handhaving van geurnormen in de afgelopen twee jaar? Hoe ziet/zag deze handhaving eruit?
2. Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 19.4 odeurunits hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?
3. Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 5 odeurunits in de bebouwde kom hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?
4. Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 11 odeurunits buiten de bebouwde kom hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?
5. Hoe is het college van plan toe te zien op het voorkomen 'mensenrechtenschendingen', indien de gerechtelijke uitspraak standhoudt? Bestaan er dan juridische mogelijkheden om over te gaan tot (gedeeltelijke) intrekking van vergunningen?
6. Is het college van plan de nieuwste wetenschappelijke inzichten te hanteren in beleid en vergunningverlening? Zo ja, kunt u hiervoor een tijdspad geven? Zo nee, waarom niet?
7. Is het college het met de SP-fractie eens dat het aanpakken van geurhinder bij kan dragen aan de doelstelling van verbetering van de gezondheid van elke Gelderlander, ook op het platteland?

Met vriendelijke groet,

Eric van Kaathoven

Statenlid SP